

Doporučené poučení pro osoby provádějící porážení ryb při prodeji

Při prodeji ryb musí být respektovány podmínky platných právních předpisů včetně předpisů na ochranu zvířat a péče o jejich pohodu, zejména zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon OZT“), vyhlášky č. 418/2012 Sb., o ochraně zvířat při usmrcování, ve znění pozdějších předpisů.

Pro poučení osob provádějících porážení ryb při prodeji je poskytnut tento výňatek z uvedených předpisů:

Účelem zákona OZT je chránit zvířata, jež jsou živými tvory schopnými pociťovat bolest a utrpení, před týráním, poškozováním jejich zdraví a jejich usmrcením bez důvodu, pokud byly způsobeny, byť i z nedbalosti, člověkem. Zákon OZT zakazuje týrání zvířat.

Za týrání ryb ve vztahu k jejich prodeji se považuje zejména:

1. vydat slabé, nevléčitelně nemocné, vyčerpané nebo staré zvíře, pro které je další přežívání spojeno s trvalou bolestí nebo utrpením, k jinému účelu než neodkladnému a bezbolestnému usmrcení,
2. podávat rybám bez souhlasu veterinárního lékaře veterinární léčiva a přípravky s výjimkou těch, které jsou volně v prodeji, provádět krvavé zákroky,
3. vyvolávat bezdůvodně nepřiměřené působení stresových vlivů biologické, fyzikální nebo chemické povahy,
4. chovat ryby v nevhodných podmínkách nebo tak, aby si sama nebo vzájemně způsobovala utrpení,
5. zacházet s rybami, přepravovat je nebo je pohánět způsobem, který vyvolává nepřiměřenou bolest, utrpení nebo poškození zdraví anebo vede k jeho neúměrnému fyzickému vyčerpání,
6. **při manipulaci s živými rybami zbavovat ryby šupin nebo ploutví, vsouvat rybám prsty pod skřele do žáber nebo jim vtlačovat prsty do očí anebo násilně vytlačovat jikry nebo mlíčí, nejde-li o postup stanovený zvláštním právním předpisem,**
7. chovat ryby způsobem nebo v prostorech, které jsou v rozporu se zvláštními právními předpisy.

Porážení jatečných zvířat, včetně ryb, vykvrvením může být prováděno pouze po jejich omráčení zaručujícím ztrátu citlivosti a vnímání po celou dobu vykvrvování. Jatečné zpracování zvířete před jeho vykvrvením je zakázáno; toto ustanovení se plně vztahuje na prodej ryb.

Při průmyslovém zpracování ryb postup schvaluje příslušná krajská veterinární správa státní veterinární správy (dále jen „KVS“).

Vykrvování ryb při prodeji a pro vlastní potřebu se provádí po omráčení silným úderem tupým předmětem na temeno hlavy přetětím žaberních oblouků nebo přetětím míchy a cév řezem bezprostředně za hlavou. Vykrvování ryb musí být zahájeno bezprostředně po jejich omráčení, přičemž musí být provedeno tak, aby vyvolalo rychlé a úplné vykvrvení.

Osoby provádějící usmrcení zvířete jsou povinny přesvědčit se, že zvíře je podle prokazatelných příznaků mrtvé.

Během přepravy, přemísťování, držení, fixace nebo omráčení za účelem provedení porážky nebo utracení ryb, dále v průběhu porážky, usmrcování anebo utracení ryb nesmí být zvíře vystaveno jakékoliv jiné než nezbytné bolesti nebo utrpení.

Místa porážení ryb musí být konstruována tak, aby jejich vybavení a organizace ušetřila poráženou rybu utrpení. Nástroje, materiál, vybavení a zařízení sloužící k fixaci, omračování ryb musí být sestrojeny, udržovány a používány tak, aby k prováděným úkonům docházelo rychle a účinně.

Nestanoví-li tento zákon jinak, zakazují se následující metody usmrcování zvířat:

- a) použití takových látek a přípravků, jejichž dávkování neuvede zvíře do hlubokého celkového znecitlivění a bezpečně nezpůsobí následnou smrt,
- b) ubití, ubodání nebo jiné metody, které zvířeti způsobí nepřiměřenou bolest nebo utrpení,
- c) použití elektrického proudu, pokud nenastane okamžitá ztráta vědomí,
- d) použití prostředků, které dlouhodobě omezují pohyb zvířete tak, že k usmrcení zvířete dochází v důsledku nedostatku potravy nebo tekutin anebo v důsledku jiných metabolických poruch.

Provozovatel zařízení je povinen vést dokumentaci o odborné způsobilosti osob vykonávajících porážení ryb, respektive o jejich poučení podle této instrukce.

Každý provozovatel je povinen pracovníkům orgánů ochrany zvířat provádějícím dozor nad dodržováním tohoto zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení

- a) umožnit vstup
 - 1. do objektu a zařízení, v nichž je zacházeno se zvířaty,
 - 2. do míst, kde se přemísťují zvířata, a do prostor dopravních prostředků,
 - 3. do míst určených k usmrcování zvířat
- b) poskytnout potřebné informace, doklady, věcnou a osobní pomoc nezbytnou k výkonu jejich činnosti.

Příloha 5 vyhlášky č. 418/2012 Sb., o ochraně zvířat při usmrcování

Příloha č. 5 k vyhlášce č. 418/2012 Sb.

Poměr hmotnosti živých ryb a vody (hustota obsádky) v kádích a příručních nádržích, včetně nejnižšího množství kyslíku ve vodě a teploty vody

1. Hustota obsádky

Tabulka č. 1
Kapr v kg na 1000 litrů vody

Teplota vody ve °C	Hmotnost ryb v kg
0 – 5	1 200
5 – 10	1 000
10 - 15	700

Tabulka č. 2
Lososovité ryby v kg na 1000 litrů vody

Teplota vody ve °C	Hmotnost ryb v kg	
	při provzdušňování vody	při prokysličování vody
0 - 5	50 – 70	200
5 - 10	40 – 60	150
10 - 15	do 25	do 100

Při ochlazování vody ledem se hmotnost lososovitých ryb může zvýšit až o 50 % (přidáním 25 kg ledu na 1000 l vody).

2. Požadavky na kvalitu vody

Tabulka č. 3

	Kaprovitě ryby		Lososovité ryby	
	léto	zima	léto	zima
Teplota vody ve °C	10 - 15	0 - 10	10 - 12	0 – 10
Nejnižší % nasycení kyslíkem	70	40	80	60